

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői Iroda

kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíraru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova egy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A három császár.

Budapest, április 21.

(Bp. N.) A világbéke sorsa fölött dől el a napokban a koczka. Viimos császárnak bécsi tartózkodása a mi uralkodónknak szentpétervári útja előtt az európai közvéleményre azt a benyomást teszi, hogy a hatalmi tényezőknek egy új elhelyezkedése van készülőben s hogy a világbéke sorsára nagy kihatással lesz ez az új csoportosulás. Az európai jogrendnek eddigi alapja, a Bismarck-féle hármasszövetség, fennállásának egész ideje alatt a béke és a status quo biztosítékának bizonyult. A kérdés, amely az új alakulás lehetőségével szemben a kedélyeket zaklatja, most már az, hogy vajjon ez az új alakulás hasonló természetű és ugyanolyan fogantatú békeszövetség lesz-e, amilyen a régi volt. Erre a kérdésre vajmi kevés optimista lehet, aki teljes megnyugvással és igaz meggyőződéssel mondhatja ki az igent. Nemcsak azért, mert a Balkán e pillanatban, midőn a hatalmi tényezők új elhelyezkedése létesül, fegyverben áll, hanem sokkal inkább annál a történelmi tapasztalásnál fogva, hogy valahányszor Berlin, Bécs és Szent-Pétervár összefogott, rendszeresen valami osztozkodási ob-

jektum volt a szövetség okozója. Most is a szentpétervári utazás nyilván a háromcsászár-szövetség felélesztésére fog vezetni. Az a hivatalos verzió, amely uralkodónknak ezt a látogatását csak az udvariasság egy tényének akarja feltüntetni, naiv lelkeknek való időtöltés; komoly ember nem hisz benne s maguk a diplomataik is egymás szemébe nevetnek, mikor ezeket világgá bocsátják.

Ha visszaidézzük az ezt megelőzőtt háromcsászár-szövetség keletkezésének történetét, amelynek szálait 1873-ban Reichstadtban kötötték össze, a következő stádiumok bontakoznak ki a múltból. A reichstadti találkozást követő második esztendőben kítör a lázadás Boszniában; 1876-ban háborút izennek a törököknek Montenegró és Szerbia. Törökország keresi mind a kettőt, de mielőtt Belgrádba és Cetinjébe bevonulhatna, megállítja Bécs és Berlin. Következik a konferencia Konstantinápolyban, ezt követi az orosz hadizenet 1877-ben. Akkoriban II. Sándor császár az, aki látogat és utazik, tehát Oroszország az exponens, mely a játék végén az utolsó szót van hivatva kimondani. Most nem Oroszország utazik, hanem ő hozzá utaznak. Tehát nem Oroszország aspirál most arra

a szerepre, amelyet 1873-ban magának vindikált. Érthető Oroszország mai bizalmatlansága a kínálózó szövetségek iránt, akik 1878-ban kiragadták a kezéből a háboru zsákmányát s abfertigung fejében Besszarabiát juttatták neki. Még érthetőbb lenne, ha ezuttal Oroszország kötné ki magának ugyanazt a szerepet, amelyet 1878-ban Ausztria-Magyarország töltött be. Ezzel Oroszország nemcsak azt biztosítaná magának, hogy olesón juthatna Kisázsianak birtokához, hanem azt is, hogy nem kellene félbeszakítania ázsiai politikáját, amelyben a vasutak építése több pénzt nyel el, de több sikert is biztosít, mint egy háboru Oroszország az 1878-iki háboruban sokat tanult, s úgy látszik: azóta ezekből semmit sem felejtett. S annak az arát, hogy a francia szövetségtől elforduljon, abban szabja meg, hogy a Balkán-háboru más vigye helyette. Hogy ki legyen ez a más, amikor Oroszországon kívül csak a német birodalomról s a mi monarchiáinkról lehet szó, könnyű sejtetni, ha nem is nehéz kitálatni. Ausztria-Magyarország diplomáciája oly sokszor tiltakozott a szférák megszlása ellen s oly sokszor hangsúlyozta a mi monarchiánk természetes szupremá-

TÁRCSA.

Vagans dal.

Az ifju apáca.

Az oltár lepecsén
Hozzad esdeklem én,
Lásd, itt terdelek!
Mater Salvatoris,
Pie fons amoris,
Oh nyisd meg füled!
Szívembe' kin, mely borulat:
Szerelmes gyermekem elszakadt!
S fűrtöm, melyet oly hön csókola,
Üdvére Urunknak levágata.

Boldog szüz — kesergjem? —
Elhervasztja testem
A kegyes szokás.
Mater Salvatoris,
Pie fons amoris,
Szived volt-e más?
Kiért hő szerelmem langja eg:
Egy vagans szívembe belopózek,
S kulcsa szívemnek most elvesze,
S szívembe örökre ő benn rekede!

Könnyeim csak folynak,
Csillapítani búmat,
Hivem, messze vagy!

Mater Salvatoris,
Pie fons amoris,
Vigasztalj magad!
Bomlik a rügy künn, itt a tavasz:
Hogy történhete? — nem tudom azt.
Csalogány dala esendül andalítón,
Jövök már, jövök, csalogány madaram!

Oh de jaj, e fogság:
Elepsz! Madárkák
Csak gunyoljatok!
Mater Salvatoris,
Pie fons amoris,
Nyujtsd irgalmadat!
Kitepem a racsot, magam levetem —
Üdv zárda veled! — délczeg jegyesem
Ölebe ragad, s tüzes paripán
Világgá üget velem szaporán!

Hirsch F. után

Albert Iván.

A marosujvári sóbányák.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

I.

Két sóbányája van vármegyénknek: a marosujvári és vizaknai. Az előbbi ifjabb ugyan, de hazarészünkben a legnagyobb üzemet ez mutatja fel; azért is a bánya és munka leírásában ezt veszem fel mintagyánant.

Az ujvári banya 1791 óta van művelés alatt, amikor a kincstár ezt a Marostól és Felső-Ujvártól egy-egy kilométerre terjedő területet a gróf Mikes-családtól megváltotta. A banya megalkotásában legnehezebb feladat volt azt a Maros-víz beszívargása ellen biztosítani, úgy, hogy időnkint a legyozhetetlennek látszó nehézség és a banya jövedelmet megemésztő költség az üzem megszüntetésének gondolatát is felköltötte. 1859. évben a Maros vizet eredeti medretől fél kilométerre új mederbe terítették s Felső-Ujvár alatt kógáttal erositették meg a jobb partot. Ennek sem lett meg a kellő eredménye; végre is ügyes technikai művelettel sikerült a folyó, s a hegy lezívargó vize felett győzelmet vívni ki. A banya körül 15 méter mélységben 1700 mt. hosszú esatornát építettek, mely a banya felé tóduló vizet felfogván, két kutba vezeti, ahonnan két gőzgéppel szivattyúzzák.

Mind valószínűbbé válik az a vélemény, hogy a mai Ujvár környékén már a rómaiak foglalkoztak sóvágással, de ez csak a föld felületén történt, s az időjárás káros hatásai miatt csakhamar fel is hagytak a kóbányaszerű műveléssel. Ezt a módot követte az, amelyet Tordán találunk; e szerint magában a sótestben felülrol keskeny nyilást

ezíáját a Balkán-félszigetre, hogy éppen nem lehetne csodálkozni, ha husz évi tagadás után végre Oroszország maga is belátná ezeket, mondván, hogy aki így beszél, az így is cselekedjék.

Most tehát a multnak tanulságaiból felállítva a jövő perspektíváját, ezt minden nagyobb jóstehetség nélkül (ha minden úgy megy, mint a rendezők kiszámították) a következő felvonásokra lehet felosztani.

Expozíció: a görög-török háború.

Bonyodalom: a bolgár kötékedés Macedoniában.

Összeütközés egy újabb európai konferencián, mely a háborukra alkalmatlan téli időszakokat szokta betölteni.

S aztán a következő tavaszon komoly előkészületek a dráma befejezéséhez.

De hogy mindez így lesz-e, s hogy nem fog-e közbejönni sok olyan meglepetés, mely az expozíciót hibásnak találván, elveti az egész mű tervezetét s kimondja, hogy újra kell kezdeni, ez az, amit senki sem tud, de ami mégis nagyon valószínű. Mert amilyen hatalmas volt a régi hármasszövetség a maga békés tendenciája miatt, melyben egész Európa érdeke támogatta: annyira problematikus az olyan hármasszövetségnek hatalma, melybe egy újabb európai egyensúly czélzata az európai békét fenyegető irányzatokat csempészi bele.

S éppen azért nem bizonyos, hogy amit most főznek a nagyhatalmak, azt épp úgy fogják-e föltálatni, amint ők képzelik. A történelem sokszor megkorrigálja a diplomataknak erőszakos, vagy időelőtti számításait.

vágván, köralakban haladtak oldalra és lefelé, úgy, hogy az üreg lassankint harang- vagy süveg-alakot nyert, amint Orbán Balázs nevezi.* Sokkal tökéletesebb, mert a soterületet jobban kihasználja az u. n. kamara-művelés. E szerint a sötétet körülvevő közetben függőleges üreget: aknát vágnak s ennek mélyéből folyosokat: tárnákat nyitnak, melyek a felülről lefelé egyenletes szélességben s hosszúságban tervszerűen mélyített bányákba, vagy kamrákba vezetnek. Ilyen a 180 mt. mély Ó-Bánya, melyben hét kamra van tárnakkal összekapcsolva. Ha csak egy nagy üreget vágnak ki, melyet óriási sósószlopok osztanak részre: ez a csarnok-művelés. Ilyen a 60 mt. mély Stefánia-bánya.

Az Ó-Bánya sokkal terjedelmesebb, de egyszersmind érdekesebb, mondhatnám regényesebb is: egyrészt, mert a régiek egyszerű művelésmódnak egynemely sajátját megőrizte; másrészt itt a látogató valóságos földalatti utasvárosba kerül, melynek egyik elhagyott részében négy szótagos visszhang lép meg; másik üregében az egész bányából felgyülemlött víz sós-tavat alkot, ahol egy csattintásra mennydörgés-szerű robaj

1010—1897. tanf. Hirdetmény. A földművelési m. kir. miniszter ur f. é. május hó 20-tól június hó 2-ig és ismét f. év október hó 11-től 24-ig terjedő időben, összesen 14 helyen, mindössze 150 néptanító részére szőlő- és borgazdasági tanfolyamokat rendeztet, amelyekre oly községekből vétetnek fel néptanítók, amely községekben a szőlészeti elsőrendű életfoglalkozás s amely községekben a gazdasági ismétlő iskola, amelyben a tanfolyamon résztvevő tanító szőlészeti és borászati ismereteit majd értékesítheti, már a közel jövőben megújland. Minden felvett tanító köteles úgy az első, mint a második időszakbeli tanfolyamon megjelenni; e végből a földművelési tárcza részéről 30—30 frt, összesen 60 frt fenntartási díjat nyerend.

Minthogy a szőlészeti és borkezelés gyakorlati elsajátítása miatt kell a tanfolyamokat májusban, illetőleg októberben megtartani, erre való tekintetből a nagyméltóságú vallás- és közokt. miniszter ur megengedni méltóztatott, hogy a tanfolyamra felvett tanítók osztályában a tanév ez évben kivételesen május hó közepén befejeztessek, illetve az új tanévben október hó 11-től 24-ig, amelyben más módon az osztály ellátása felől gondoskodni nem lehetne, tanítási szünet adassék. Miről tankerületem néptanítóit oly felhívással értesitem, hogy a földművelési miniszter ur által kibocsátott és a „Néptanítók Lapja“ f. évi 15-ik számában közzétett pályázatot kísérjék figyelemmel s a tanfolyamra felvétel iránti felszerelt kérvényüket f. év április hó 30-ig, mint legvégső határidőig, hozzám nyújtsák be. Nagy-Enyed, 1897. április 21-én. Dr. Szabó Mihály Alsófehérmegye kir. s. tanfelügyelője.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természet-tudományi egylet.

A mind nagyobb érdeklődést érdemlő egyesület, mely aránylag rövid idő óta kiváló buzgalommal nyomonza varmegyénk történelmi multját, a tudósvilág figyelmét méltán megragadó régészeti kutatásokat végez es természetrajzi szépségeiről és rit-

ad feleletet; itt-ott csak bujkálva lehet a szakadékok közt haladni, hol a támasztóoszlopok meghajlottak vagy letörték a meghasadt sós-zikkla terhe alatt; vagy a külső súlyedés üregének betömése végett lehányt föld hullását hallhatja, sőt ha valaki veszedelmesen kíváncsi és nem szédül meg egykönnyen, láthatja is. Három kamarának a művelését, éppen azért, mivel roskatag tetőzete miatt veszedelmessé vált, meg is szüntették. Az 1895. évi legújabb omlás ezen használatlan kamrák egyikében történt.

Az Ó-Bányának két aknája van: a Rudolf- és Ferencz-akna. Az elsőn jár a szállító-kosár, melyet erős, vas-sodronyokon gözgéppel bocsát le a mélységbe a leszálló tisztekek és vendégekkel; vagy azért, hogy rendes feladatát: a só felhuzását végezze. A Ferencz-aknában ma a sósó 26%-os vizet szivatják fel gözgéppel segítségével, hogy egy 700 mt. hosszú csatornán a fürdőhöz szállítsák. A tóvizet egyszerű szerkezettel mérik. A tó felszínén egy deszkadarab uszik, melyre csigakészületek át vezető zsinag, a zsinagra pedig egy szeg, mint mértékmutató, van alkalmazva. A szeg a falon elhelyezett métermértéken jelöli a víz emelkedése és szállása szerint a meggyült víz-mennyiséget. Az aknák mind a két bá-

kaságairól híres vidékeinkről mind több adatot gyűjt, folyó hó 21-én d. u. 4 órakor Gyula-Fehérvárt tartotta meg f. évi első választmányi gyűlést Csató János kir. tanácsos, alispán elnöke alatt. A tagok valóban szép számmal gyűltek össze a városház nagy termében. Az elnöki beköszöntő a kegyelet igaz hangján fejezte ki mindnyájunk részvétét Veszely Károly, az egyelet tiszteletbeli elnökének elhunyt felett, s e részvét érzelmeit jegyzőkönyvbe iktattuk, elhatározva, hogy róla emlékesbeszed tartassék, s dr. Zlamál Gusztáv által megírandó élettrajza az évkönyvben is kiadassék. Együttal emlékkönyvre gyűjtést rendeztek a megjelentek; az egyelet nevében kóporsójára helyezett gyász-koszoru költségét azonban dr. Náthán Bernát fedezte, kérve a választmányt, hogy ezt elfogadni sziveskedjék, mit köszönettel fogadtak.

Szintén a halás elismerés kifejezése volt azon határozat is, melylyel Szilágyi Sándor kiváló történelem- és különösen az erdélyi történelem kitűnő kutatójának munkásságát megünnepelni kívánók szép seregéhez csatlakozott a választmány, midőn a nagy tudós tiszteletére verendő arany emlékérem kiadásaihoz hozzájárulását kijelentette, s a tagok az erre szükséges összeget azonnal fedezték is. Öröndetes tudomásul szolgált Wlassics miniszter azon értesítése, miszerint az egyelet kiadásainak fedezésére 500 frtot utalványozott. Ez összegből a folyó évben 300 frtot fordíthat dr. Cserni Béla tanár, e ritka buzgalmu és szerencses kutató, az apulumi római telep további feltárására.

Hosszu eszmecsere folyt az egyeleti évkönyv tartalmának egybeállítására végett, s egyttal el lett határozva, hogy az egyelet június hó 20-án fogja tartani ez évi rendes közgyűlést.

A pénztár állapota is szóba kerülven, a hátralekös tagdíjak fölszedése ezalából erélyesebb eljárás lett kimondva, leghelyesebb mód az levén, hogy a tagok személyesen mennek többször a fizetésre fölkérésnek, nem remélt esetben bírói uton is kényszeríttessenek, annál is inkább, mert az egyelet megerősödésé-

nyában deszkaburkolattal vannak beelve, melynek a k n a - g á r d o z a t a neve.

Ezen bánya tetőzete, főtéje, 60 méter mélységben kezdődik a föld alatt; két-három méternyire gárgyafával szegélyezett karzat vonul végig, melynek tartó gerendái a sófalba vannak erősítve. A karzat első sorban arra szolgál, hogy a tetőzet esetleges repedéseit róla megfigyeljék. Innen mutat legszebb látványt a bánya belseje. Mindentűt márvány-síma sófelületet látunk, mely néhol barnás, azaz tisztátalan só; itt-ott világos vagy sötét erek húzódnak rajta keresztül, a szerint, amint a sórétegek az idegen közetben elhelyezkedtek. Legszebb a hófélszerű kristalysó; ebből állították ki a millenniumi kiállításra faragott szép sósószlopokat és táblákat. Szédítő mélységben látszanak az övig meztelen munkások alig pislogó szögái, kis deszkaszegelyetbe állított fagygyertyái vagy mécsesei. Ha a karzatról valahol repedést vesznek észre, a tárgye nevé csónakforma emelőgéppel, melyet csigán kézeróval vontatnak, felszáll egy munkás és lecsiszolja a repedéseket, vagy levágja a hulló darabot. L. I.

(Folytatása következik.)

* Torda monogr. LIII.

vel a munkakör is mind szélesebb lesz és mind nagyobb térre lehet az igen érdekes régészeti stb. kutatásokat kiterjeszteni. E tekintetben bizonyára nem fog akadályul szolgálani azon „sajnos körülmény“, hogy Cserni tanár már nem tudja hova rakni a folyton gazdagodó gyűjteményt, mert a „Muzeum“ már zsufolásig telve van. Fel is állott egy lelkes szónoklatra, hogy építsünk már egy muzeumot, s mert nincsen pénzünk, hát gyűjtsünk. A választmány azonban a mostani viszonyokat nem találta kedvezőnek s az okvetlenül létesítendő eszme kivitelet alkalmasabb időre halasztotta. E határozat magyarázatul meg kell ugyan említsük, hogy a miriszlói csatát egy emlékkövel, a szentimrei csatát pedig a halhatatlan emlékü Hunyadi Jánosnak Gyula-Fehérvárral emelendő szoborral kívánjuk megörökíteni. E két célra szépen folynak az adakozások; így a gyűlésen tett bejelentésből örömmel értesülünk Gyula-Fehérvár város közönségének ezer forintos és a várbeli német közönségnek 30 frtos adományáról, úgy, hogy az eddigi adakozásokat is hozzávéve, különösen a Hunyadi-emlék javára szélesebb körben folytatva, a szép eszme valószínűleg teljes reménnyel nézhetünk.

Végül Kóródi Péter dr. Lengyel György megyei aljegyzőt, Csató alispán pedig Lázár István Bethlen-főiskolai tanárt tagokul ajánlván, bevették, mire az elnök melegen megköszönve az érdeklődést, a gyűlést eljenzés között bezárta. **T. B.**

A városok új szervezete.

Nagy-Enyed, április 24.

A belügyi közigazgatási reformok sorában élénk érdeklődés néz a városok rendezéséről szóló javaslat elé is. E javaslatot Facho-Moys miniszteri tanácsos kidolgozta és azt véleményadás végett kiosztották a kiválóbb szakferfiak között. Ezek birálatának beérkezése után szaktanácskozmány fog összeülni a belügyminisztériumban és ennek eredménye gyanánt még az ősz folyamán végleg meg fogják állapítani, a vármegyéről, a községeről stb. szóló törvényjavaslatokkal egyetemben, a városi rendtartásról szóló törvényjavaslatot. A „Politikai Hetiszemle“ nyomán a javaslatot a következőkben ismeretjük:

A javaslat az eddigi törvényhatósági és rendezett tanácsal bíró városokat külsőleg egyformán szervezi. Nem lesz városi „törvényhatóság“, hanem csak a „város képviselőtestülete.“ Ez a „képviseletestület“ elnevezés pedig csak azért történt, hogy az eddigi törvényhatósági és rendezett tanácsú városokkal egy törvényjavaslatban lehessen elbánni, mert különben a törvényhatósági joggal felruházott város ezután is független, önálló marad, míg ellenben a rendezett tanácsú városok képviselőtestülete ezután sem gyakorol törvényhatóságot, hanem a vármegyei törvényhatóságnak lesz alávetve.

A javaslat a lakosság számát veszi alapul a képviselőtestület és a tanács szervezésénél. A képviselőtestület tagjainak számát a lehető minimumra redukálták a javaslatban és pedig 20.000 lakosig 24 és pedig 12 szabadon választott és 12 virilis tag képezi a képviselőtestületet. A választásra érdekes újítás, hogy a viriliseket is választják a legtöbb adót fizetők sorából és pedig nem csupán a kimutatott virilisek, hanem a többi adófizetők is részt vesznek a virilisek választásában. A városi képviselőtestület választja a tanácsot és pedig titkos szavazás

utján. Csak a választási elnök által hiteltelített szavazó-lapon lehet szavazni, nehogy valaki két szavazó lapot is beadhasson.

A tanács az életfogytig megválasztott tisztviselőkből és a képviselőtestületi közgyűlés által hat évre választott tanácsbeliekből áll. A képviselőtestület teljesen elválasztatik a tisztviselői kartól, amely a képviselőtestületnek, illetőleg a városi közigazgatásnak tisztán ügyvivő, végrehajtó közege marad. A közgyűlésen a tisztviselők nem bírnak többé szavazati joggal. A képviselőtestület és a városi tanács közötti összekötő kapcsolatot a képviselőtestület által hat évre választott és tisztán reprezentans polgármester és a hat évre választott tanácsbeliek képezik. A városi tisztviselői kar ugyanaz marad körül-belől, mint a mostani, csak hogy életfogytig választják azokat.

A polgármesterre nézve van nagy újítás a tervezetben. Ugyanis a harmincezer lakossal bíró városok két polgármestert választanak és pedig egy reprezentans polgármestert, aki a várost mindenütt és mindenben képviseli és egy ügyvivő polgármestert, aki a reprezentáció kivételével ugyanazt a hivatalos hatáskört tölti be, mit a mostani polgármester. A reprezentans polgármesteri állás nincs kvalifikációhoz kötve. A reprezentans polgármestert a városi képviselőtestület tagjaiból választja a közgyűlés és pedig 6 évre. A választást Ó Felsége erősíti meg. Az ügyvivő polgármesteri állás hivatali kvalifikációhoz van kötve. Az ügyvivő polgármestert szintén a közgyűlés választja és pedig életfogytiglan, de a választás nem szorul királyi megerősítésre.

A tanács felerészben tisztviselőkből, felerészben képviselőtestületi tagokból áll. Az ügyvivő tisztviselő tanácsnokok arányában választott küldöttségbeliek száma alapján több vagy kevesebb tagokból fog állani a tanács, amelynek hatásköre ki fog bővíteni olyan ügyekkel, amelyekben most a közgyűlés dönt. Viszont a városi közgyűlés is nagyobb szabadsággal és intézkedési joggal lesz felruházva, amennyiben számos közgyűlési határozat ezután nem szorul miniszteri jóváhagyásra. Legnagyobb újítást képezi a városi számvevősegek államosítása. Ugyanis a városi számvevősegek helyébe, mint a pénzügyminisztérium számvevőségének ki- rendeltsége, mindmennyi állami számvevőség lép. Így tehát a központi kormány a városok vagyonának ellenőrzését közvetlenül, saját közegeivel gyakorolja.

Színház.

Szerdán e hó 21-én az „Idegesek“-ben, Sardou e mulattató vígjátékában, a drámai személyzet egy új női tagja mutatkozott be. Váradiné kellemes, megnyerő jelenség, otthonosan mozog a színen és az idegesen szerelmes leánykát jól állította elénk; kár, hogy hangja . . . hogy is mondjuk csak . . . egy kissé tulfinom.

Az idegeseket Bokodi, Krasznai, Deréki, Károlyné, C. Vertán, Pilisi játszották és Pilisit kivéve, ki az idegességet és kiabálást tulhajtotta, egymást igyekeztek felülmúlni a jó játékokban; különösen Krasznai és Bokodi úgy maszkban, mint játékokban kitűnőek voltak. A bárgyuságig higgadt elemet Szébeni személyesítette és szerepét derekasan ki is aknáztta s dicsérendő különösen azért is, hogy nem tulzott,

habár szerepe erre egyenesen csábitja. Egyáltalán Szébeni öntudatos komikus, ki olesó hatásadászat kedvéért sohasem ejti el szerepét. A könnyed, pajkos elemet Kovács képviselte, ki mint Marteau unokaöccse arra vállalkozott, hogy nagybátyját és barátait idegességükből kigyógyítsa, és ha ebbeli célját nem is egészen érte el, de szerepét pompásan megjátszotta.

A darab, mely a szereplőknek valóban idegeit teszi kemény próbára, a közönségnek nevető idegeire hatott annyira, hogy azt folyton zajos derűtségekben tartotta. A kitűnő darab különben nagyobb közönséget érdemelt volna!

Csütörtökön Bokodyné első felléptével Echeharay híres társadalmi színműve, „Mariana“ került színpadra telt ház előtt. A szépszámú közönség élvezetes estében részesült. Színészeink kitűnően játszottak és dicséretre legyen mondva, hogy noha kis színpadunk a mozgásban és játékban kissé feszélyezte őket, a darab hatásos jeleneteit pompás összejátékokban tudták érvényesíteni. A siker orosz-lánrésze a Bokody-párt illeti. Bokodyné Mariana nehéz szerepében a tőle megszokott routinnal játszott és az ellentétes szenvedélyeket kitűnően tudta érvényre juttatni. Bokody Don Joaquinje kitűnő alakítás; tevékeny igazgatónk hasonló szerepekben mindig élvezetést nyújt. Elegáns volt és elegánsan játszott Vertán Anna és Géczyné. A férfi szereplők közül nagyon jó volt Krasznay mint Don Costulo; Kovács, Dániel szerepében, jól játszta a szenvedélyes szerelmeit, de a hanghordozása volt elhibázott az egész darabon át; a különféle szenvedélyeket lehet mérsékelt hangon is kifejezésre juttatni és épp a hang különféle modulációi juttatják azokat teljesen érvényre, míg a folytonos egyhangú beszéd rontja az illúziót, hozzá nem való a környezethez; egy nagyuri szalonban, mint Mariana és Castulo termei, nem szoktak oly feunhangon beszélni és kiabálni, mint ezt Kovács tette. Teljesen elhibázta szerepét Deréky, Don Pablo személyesítője; rossz volt maszkja, és hibás egész játéka, elejtette teljesen Pablo alakját; a szenvedélyes szerelmes és a spanyol vér összes hibáit visszatükröző udvarló helyett adott egy semmitmondó mozgó babot, mely csak szükségéből jár-kel a színpadon, pedig a darab egyik legfontosabb alakja épp Don Pablo, mert épp az ő szenvedélyének kitörése adja meg a darabnak vég-kifejlődését. Deréky alakításával azonban teljesen érthetetlen a néző előtt, miért gyilkolja meg Marianát. Jó volt Baróthy, Szébeni.

Pénteken fél-helyárral félig telt ház előtt legjobb magyar bohózatunkat a „Peleskei nótárius“ adták, merész rövidítésekkel; ennek dacára a jelen voltak jól mulattak az előadók mókáin és zajosan megtapsoltak több igen sikerült jelenetet; jó kedvvel és jól játszták meg szerepeiket Deréky, Vertán Anna és az összes közreműködők.

Vegyes hírek.

— **Eljegyzés.** Heyder Ottó es. és kir. 82-ik gyalogezredbeli százados, a gyulafehérvári helyőrség közkedveltségű tagja, e hó 22-én eljegyezte Novák Zulejkát, Novák Ferenc kir. tanácsos, gyulafehérvári polgármester szép és kedves leányát. Gratulálunk.

— **Nekrológ.** Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy városunk

4. oldal.

egyik igen derek asszonya, özv. Benedek Sándorné szül. Szili Józsefné folyó hó 21-én elelte 80. évében végelgyengülés következtében elhalt. Temetése e hó 23-án folyt le, melyen városunkból nagyon sokan vettek részt. A temetés d. u. 3 órakor kezdődött; a halottas háznál tartott ima és halotti beszéd, valamint a nagyenyedi dalárda gyászadalának eléneklése után megindult a halottas menet a reformátusok temetője felé. A hosszú menetet a Szentlelek-társulat és a városi hatóság zászlója nyitotta meg, utána mentek a család és a halott tisztelői, a halott és a gyászoló gyermekek és rokonok. Ily sorrendben érkezett a temetőbe a drága halott, hol a halotti beszéd és gyászadal eléneklése után sirba helyezték az ősz patronát, kit gyermekei s rokonai mérhetetlen szeretete, városi közönségünk igaz tisztelete kísért utolsó útjára. — A család a következő gyászjelentést adta ki:

Benedek József és férje: Szele Ferencz, m. kir. államvasuti főmérnök; Benedek Ida, férje: Dr. Bartók György, szászvárosi ref. lelkes és gyerekeik: Rózsika, György, Gábor, Margit; Benedek Gábor, alsófehérmegyei árvászeki ülnök, a megboldogultnak gyermekei és unokái; — Magyar Agnes, Magyar Sándor, Dr. Magyar Károly alsófehérmegyei főorvos, neje: Ludvig Berta, és gyerekeik, Ferencz és Jolán, mint a megboldogultnak unokahuga és unokaöccsei; Dózsa Kálmán csikszentmártoni m. kir. járásbíró, mint unokaöcs, — a maguk és a többi rokonok nevében mély fájdalommal jelentik, hogy a szerető édes anyja, nagynéje és nagynéje: özv. Benedek Sándorné szül. Szili Józsefné folyó hó 21-én, reggeli 8 órakor, elelte 80-ik, özvegy-sége 19-ik évében, végelgyengülés folytán, bevezte földi életét. Egy jól és nemesen töltött hosszú élettel adott példát, munkált, soha el nem fáradva, övéinek boldogságán. Most jóságos lelke egy magasabb létbe szállt, elvenni az igaznak jutalmát. Kihűt porrései folyó hó 23-án, délután 3 órakor, a háznál tartandó gyászszertartás után fognak a reformátusok temetőjében nyugalomra helyeztetni. Elete áldott volt. Legyen áldott emléke is! Nagy-Enyed, 1897. április 21-én.

— **Harcz-szerű czéllövészet.** Ez uton is értesítjük Nagy-Enyed és vidéke közönségét, hogy a Nagy-Enyed város határában fekvő Bükköslapson e hó 27-én délelőtt harc-szerű czéllövészet fog tartatni a honvédség részéről; ezért eleve figyelmeztetjük a lakosságot, hogy a fentjelölt időben a Bükköslapos környéken megjelenni saját érdekében óvakodjék.

— **Biciklizők figyelmébe.** Nagy-Enyed város sétáló közönsége ez uton kéri a kerékpározó urakat, hogy saját kényelmök ellenére, valamint a nagy közönség kérélmére sziveskedjenek az ut közepén, nem pedig a járdákon biciklizni, mert városi utaink meglehetősen szélesek lévén, nagyon is elférnek a kerékpározó urak és sétáló közönségünket pedig nem fogják leszorítani a járdáról, melyet bizonyára nem a kerékpározó urak, hanem a sétáló közönség részére készítettek.

— **Kereskedőink figyelmébe.** A nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság ke-rületéhez tartozó városok és nagyközségekben az 1897. évi I. t.-cz. 3. §-ának határoz-mányaihoz képest a mérsékelt áru marhasó elárúsítására a r u d á k szándékoltnak fel-állíttatni, melyre nézve folyó évi május hó 5-ik napjának délelőtti 11 órájára zárt írás-beli verseny-tárgyalás tüzetett ki. Ezen kö-rülményt azzal közöljük, hogy a verseny-tárgyalásra vonatkozó árlejtési hirdetmény Nagy-Enyed város rendőri osztályában be-tekinthető a hivatalos órák alatt.

— **Táncszertély.** Szépen sikerült táncszertélyt rendezett folyó hó 19-én, husvét másod napján, a gyulafehérvári iparos olvasó-kör saját pénztára javára, amely sikerben bajos volna megosztani az érdemet a mulatság védnöke Sárdy Miklós városi tanácsos mint az olvasó-kör elnöke és Papp György rendező-bizottsági elnök, valamint a buzgó iparos ifjuság között, kik mindannyian a legnagyobb odaadással fáradoztak a külső rendezésben, de épp annyi előzékenységet és szíveséget tanúsítottak a nemes czél pártolására összegyűlt közönséggel szemben. Az erkölcsi sikerről örömmel győződött meg minden jelenvolt, kedvesen, vigan, jó zene mellett töltve az estét, az anyagi sikert pedig elég világosan tüntetik fel e pénz-adatok: bevétel volt felülfizetéseben 43 frt 80 kr, belépti díjakban 92 frt 35 kr, összesen 136 frt 15 kr; kiadás 69 frt 15 kr; e szerint 67 frt tiszta jövedelem fordított az olvasó-kör könyvtárának gyarapítására. Csúpan ezen kielégítő eredmény kárpótolhatja némileg a rendezőseget a felett való sajnálkozásában, hogy az intelligenciának, de különösen a kereskedői karnak, csak nagyon kis része vett részt a mulatságon. Mindazonáltal az első négyest 40 pár táncolta s a jó kedv virradtig tartotta össze, kevés kivétellel, a megjelenteket.

— **Nyilvános számadás.** Az abrubányai áll. el. isk. tanító-testület f. év és hó 19-én, azaz husvét másod napján az iskola-és tanítói könyvtár-alap javára hangverseny-nyel egybekötött jótékonyczélú táncmulatságot rendezett. A hangverseny 14 változatos pontból volt összeállítva. Minden szereplő a magasabb igényeket is kielégítő precizitással oldotta meg feladatát. Azonban a hangversenyt élvező közönség sem volt szűkeklő, zajos tapsokkal és szűnni nem akaró ujrázásokkal nyilvánította tetszését és megelégedését minden egyes szereplővel szemben. Ennyit az erkölcsi sikerről. Azonban, ha tekintetbe vesszük a mai nehéz megélhetési viszonyokat, lehetetlen Abrudbánya város áldozatkész közönségének a tanító-testülettel szemben tanúsított pártfogásáért a nyilvánosság előtt a köszönet és elismerés szavazását elmulasztani, mert csakis a közönség áldozatkészégének köszönhető az, hogy 50 kros belépti díj mellett a hangverseny 112 frt 20 krt jövedelmezett, amely összegből levonva a kiadásokat, a könyvtár-alap javára 63 frt tiszta bevétel fordítható. — Felülfizettek: Molnár Árpád, Nikkl János, Molnár Lajos 1—1 frtot, Vári Gáborné, Fink hadnagy, Ivánovics Ferencz, G. Képes Ferencz, Schissel hadnagy, Szalanczy L., Sturm József, Szuchy László, Malenszky Károly, Zimmermann Román, Lukács József, Csorán Áron 50—50 krt, Lengyel Árpád és Löwy József 25—25 krt. Ugy a t. Felülfizetők, mint a pártoló t. közönség fogadják a tanító-testület forró köszönetét és elismerését.

— **Nyilvános köszönet.** Csekelaki birtokos tekintetes Szilágyi Leopold ur és neje Kádár Róza nemesen érző leányai: Erzsi és Ilona kisasszonyok konfirmációjuk alkalmából, egyszersmind millenniumi emlékül, Isten és a haza iránti szeretetüknek látható tanujeleként, egy igen szíves, 140 frt értékű, fekete bársony és aranynyal gazdagon himzett szőszek-takarót készítettek sajátkezűleg s ezzel a csekelaki ev. ref. egyházat ajándékozták meg. Ezen nemes tettükért, mely önmagán hordja dicséretét, kedves kötele-séget vélek teljesíteni, midőn a nyilvánosság ezen útján a csekelaki ev. ref. egyház ne-

vében, mint az egyháznak egyik tagja, há-lás köszönetet és elismerésemet nyilvánítom. Csekelaka, 1897. április 21. Soós Nagy Fe-rencz, körjegyző.

— **Zsebkendő-dívat.** A dívat legujabb szeszélye, hogy a zsebkendőt a hölgyek ezentul ne hordják ott, hol a neve is mutatja, hanem dugják be a csuklónál a ruha ujja alá, úgy, hogy a kedvelt csipkerésők módjára a kez fejt felig eltakarja. MASHOVA tenni a zsebkendőt, az övbe dugni, vagy pláne a zsebbe, többé nem divatos. El kell ismerni, hogy különösen a fiatal csipkékből készült apró zsebkendőknek olyan helyet, hol jobban festenek, találni nem lehetne, de a zsebtolvajoknak is tetszeni fog az új dívat, mert nekik a ruha ujjába dugott drága csipkekendők könnyű és alkalmas prédaként fognak kínálkozni.

— **A nagybácsi érzelmei.** A maga nemében páratlan pert tárgyalnak nemsokára Brooklynban, New-York testvérvárosában. Az esetet, mely a per alapját képezi, az ügyvédek következőleg adják elő: Évekkel ezelőtt két nagyon szép hercegnő, kik a samoai királyi házból származtak, élt Samoa szigetén, akiknek, mert olyan nagyon szépek voltak, nagyon sok udvarlója akadt. Az egyik hercegnő végre is Raffard német nemeshez, a másik pedig Parker amerikai kereskedőhöz ment nőül. Raffard és neje rövid házasság után meghaltak és leánykát hagytak hátra, kit nagybátyja, Parker, neveltetett. Ez a generozus bácsi az árva hercegnőt New-Yorkban képzette ki, hol a fiatal leány megismerkedett egy Bourdois nevű francziával, akibe beleszeretett. Amikor a leány visszatért hazájába, Bourdois követte és kezét kérte. A nagybácsi pedig rájuk adta áldását és egy bannan ligetben az egész lakosság részvetele mellett fenyves esküvőt tartottak. A fiatal pár, mely az esküvő után Brooklynba utazott, boldogon élt egymással egészen addig, míg azok a váltók, melyeket a nagybácsi hozomány fejében adott, le nem jártak. A váltókat Bourdois asszony, miután nagybátyja azokat beváltani nem akarta, az ügyvédhez vitte, de a nagybácsi nemcsak hogy nem fizetett az első felszólításra, hanem — és ez a legszebb — a maga részéről 10.000 dollár erejéig kártérítési keresetet iadított unokahuga ferje ellen azért, mert „érzelmeit“ megsértette. Vajjon mit fognak szólni ehhez a keresethez a brooklyni bölcs Salamonok!

— **Ajándékok a szultánnak.** Jó emberek gondoskodnak róla, hogy a szultánnak ezekben a komoly időkben is meglegyen a maga szórakozása. A padisah tisztelőitől ugyanis egyre-másra a világ minden részéből köldemények érkeznek a palotába, és a szolgálak, kik igen gyakran fejesóvalva turkálnak a csomagok tartalmában, nem ok nélkül nevetik a derek és naiv európaiakat. De hát miből is állanak ezek az ajándékok? Egy diák tudori értekezését küldi be olyan dolgokról, melyekről Konstantinápolyban azt se tudják, mi fán teremnek; föltalálók szabadalmazott inggombokat, dugaszokat, varrógépeket, evezőkészüléket, pisztolyokat, bizton-sági záratokat és más efféle csodákat küldenek. Se szeri, se száma azoknak a zene-szerzőknek, kik indulókat komponálnak a szultán tiszteletére, és festőknek, kik fényképek nyomán elkészítik portréját, a nélkül, hogy valaha Abdul Hamidot maguk előtt látták volna. És mert a lapok azt írják, hogy a szultán élete merényletek miatt,

melyeket ellene terveznek, egyre veszélyben forog, mindenféle „kpróbált” varázs-szereket, mi több, kereszteteket is küldenek neki, hogy valami baj ne érje. Az örmény-zavarok óta hosszú feliratok jöttek divatba a szultán tisztelői közt, melyek oly vastag velin-papírra vannak írva, hogy a Yildiz kioszkbeli szolgák legnagyobb sajnálatukra, az egyetlen czélra, amelynek megfelelhettek, sem fordíthatják. Ezek a föliratoknak az írói többnyire „mély hódolattal és tisztelettel borulnak az ozmánok fenséges trónjának lábai elé” és a keleti viszonyokat illetőleg meghatározatlanságot árulnak el, mert e nélkül a konstantinápolyi elpuhult és buja zsarnok iránt olyan rettentő nagy tisztelettel talán még se viseltetnének. Ezek a föliratot szerkesztő urak különben, kiknek több mint a fele Németországban terem, hülye hizelgéseikért ordót vagy értékes ajándékot remélnék, de ilyet még a beküldők egyetlen specziese se kapott és csak azt érik el, hogy a Yildiz kioszkbeli török szolgák minden újabb ajándékban és föliratban ismételt bizonyítékot látnak arra, hogy az a megvetés, amelylyel a gyaúr európai fajok iránt viseltetnek, nem alaptalan.

— **Vasuton elhagyott tárgyak.** Az angol vasutaknak külön irodája van, mely a kocsikban elhagyott tárgyak kezelésével és visszaadásával foglalkozik. A múlt évben 30.000 tárgyat találtak, melyeknek három negyed részét visszaadták jogos tulajdonosaiknak. Ezenfeül mindennap legalább is husz kérdőszködés érkezett be olyan tárgyak után, melyeket nem találtak meg. A vissza nem kért tárgyak közt, melyeknek az osztályozása hat hétig tartott, 4000 esernyő volt. A vissza nem kért tárgyakat minden évben elárverezik. A North Eastern vasut árverési lajstroma az idén 2 tonna újságpapírt, 1000 setabotot és 3000 esernyőt foglalt magában. Mindössze 850 dollár folyt be, amiből látszik, hogy a talált tárgyak nagyon olcsón kelnek. Így a Great Eastern vasut 2000 pár kesztyű eladásánál darabonként 2 centet vett be. Ugyanez a társaság az idén 5 láda könyvet, 459 pár cipőt és csizmát, 614 gallért és mansettát, 230 női kalapot, 94 fésűt és keféket, 265 pipát, 110 erszényt, 1006 setabotot, 172 zsebkendőt, 300 pár harisnyát, 2301 napernyőt és 128 más tárgyat árverezett el. Az erszények, melyeket a london-southwestern vonalon találtak, évi ötszáz dollár értéket képviselnek. A társaságok azonban mindent elkövetnek, hogy ha valaki elveszt valamit és keresi, azt lehetőleg visszakapja. A liverpooli-osteni vonalon megtörtént egy ízben, hogy egy első osztályú utas egy szilvamággal együtt az al-fogsorát is kidobta az ablakon. Reklamált és a társaság az egész vasutvonalat is föl-kutatatta, míg megtalálták a műfogakat és visszaadták gazdájának.

— **Mikrofonograph.** Ez a neve egy új készüléknek, melyet Dussand, a genfi egyetem tanára, talált föl arra a czélra, hogy a leggyöngébb zajt is hallhatóvá tegye. A mikrofonograph, mely ugyanaz a fülnek, ami a nagytűtűveg a szemnek, két részből áll: egy phonographból, mely az erősítendő gyöngye zajokat fölveszi és rögzíti, és a hangerősítőtől, mely a rögzített gyöngye zajokat megerősítve adja vissza. A készüléknek, mely a leggyöngébb hangot is hallhatóvá teszi, szerepe leginkább az orvostudományban és pedig a belső szervek betegséginél lehet.

— **Előfizetési felhívás** dr. Kiss Arnold

veszprémi főrabbi „Mirjam” című magyar imakönyvére zsidó nők számára.

Az emberi szív legmagosabb, legnemesebb érzelme az, amely Isten felé veszi útját, amely Teremtőjét keresi. Ez az érzelem olyan mint serkedő világ a föld méhében. Napsugár is kiesalja a sötétből, esőpergés is kiszólitja a kert sövény mögül. Az élet örömteljes, boldog pillanatai, valamiképen a könyvtől ázott, — gondterhes fej hánykolódásaitól összegyűrött éjszakái, virrasztó váukos: imára tanítja a gyöngye földi halandót, imát ad a fájdalomtól vonagló ajk szélére. Bűvös háló az imádság: lemerül a lélek tegermely rejtelmébe, és igaz gyöngyöket hoz fel arra a partra, amely menedék a sors hullámeréseit ellen, biztos sziget ott, amerre minden süllyed — az Istenbizalom partjára, a hitnek örökkön zöldelő szigetére. Titokzatos kulcs az imaszó: kapukat, amiket hiába döngtet a kétségbeesett erőszak, a gögös emberi ész, a kincsrevágó kapzsiság — egy nesztelen fordattással, az igaz závarba tolva, pillanat alatt kinyitja azokat és föl-nyitja véle a boldogság ajtaját, a mennynek kapuját. Tüzes lehellet az ima sóhajtsága: a bánattól jéggé merevedett szív fölenged neki, és az élet téli hóhelyeitől megöszült fő, mámorától ifjan tud ismét gondolkodni, fiatal reménnyel jövőbe nézni. Kedves az Ur előtt a gyermek imája: szülőknél eleteért esdve bizton a magasba száll, a földön nem marad. A férfi, az aggastyán, aki apái szent, ősi nyelvén imádkozva, megértven a busongó szöveg tartalmát, Istene felé fordul: bizonyára szembe találja magát az ihlet perczében Istenével, a láthatlan, örök irgalmu Istennel! A nő imája egy egész világot ölel fel; a nő az érzelmek genie-je, a vallásosság hirdető anyala szóval, áldásosan működő geniusa otthon a házbán. Galambnak sikoltása a nő imája, és magasba emelő két szárnya: dandolat és érzelem. A világosságnak óráján, amikor boldogság és öröm honol a családi körben, a fájdalomnak sötét idején, amikor egető köny fakadt a sirató szemben, mennyasszonyi hajnalhasadás napjaiban, avagy kis gyermeknek beteg-ágya mellett, betellett vágyak bölcsőjénél, avagy frissen hantolt sírdombok fölé borulva — mennyi remény, mennyi hit, mennyi bánat fér el a nő szívében. Ezeket az érzéseket tolmácsolják anyai művészettel, anyai bensőséggel a héber imák. őseink imádságos könyve, amely örök időkre, nemzedékről-nemzedékre szent ereklyéje maradjon a zsidó nőnek is. Ne szorítsa ki azt semmi más könyv, semmi más nyelv. Tolmácsot akarunk mi csak ehhez a köngyhöz a zsidó nő kezébe adni; tolmácsot, amely közel vigye szívéhez azokat az érzéseket és gondolatokat, amelyek apáink, anyáink imádságos könyvében vannak aranytartalommal letéve, az igaz érzelem aranykeretébe foglalva. Tolmácsot, amely egy másik szent nyelven, az édes hazai nyelvnek imádságosan hangzó lágy szavaival a régi szellemben mondja el azt amit az idők jele folytán zsidó leányaink és asszonyaink átérzenek bár, de meg nem értenek. A szerző, akit sikerült egy, zsidó nők számára kiadandó eredeti, magyar imádságos könyvnek a megírására megnyernünk, úgy magasztos hivatásánál, valamint elismert, a felekezeti magyar-zsidó irodalomban nagyabecsült nevével fogva teljes biztosíték arra nézve, hogy az általunk kiadandó imakönyv önálló bár, de az ősi szellem hű tükrözöttségében valószínűsége héberszellemtől magyar imádságok

gyűjteménye leszen. Amidőn Izrael népe a vöröstenger partjain a szabadság dallamát, a szabadság imáját zengte a férfiak fohászához a nőknek is volt még hozzátoldani valójuk — Mirjam vezése alatt egy új éneket fűztek a befejezett dallamhoz. A magyar Mirjamok mindig együtt éreztek apáikkal, férjeikkel — imáikhoz mindig volt még valami hozzátoldani valójuk. Ebben a tudatban adjuk mi ki Istenben bizva dr. Kiss Arnold „Mirjam” című magyar imádságos könyvét, meg lévén róla győződve, hogy minden szava vallásos kedély mélyéből fakadva zengi majd Izrael imáit Izrael hitét. Veszprém, 1897. ápril havában. Köves és Boros könyvkiadók. A könyv diszes kis nyolczadretű alakban fog rövid idő alatt megjelenni. Ára: diszes vászonkötésben 2 frt, csontutánzatú vagy bőrkötésben 3 frt 50 kr, igen diszes kivitelű csont vagy bőrkötésben 6 frt. Az előfizetési összegek Köves és Boros könyvkiadó czéghöz Veszprémbe küldendők.

Meteorologiai jelentés április 21-től 24-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
21	7	54.5	+9.9	N ₁	8 ● 0.5		
	2	54.0	+13.2	S ₁	10 ● 0.5	+17.8	+7.3
	9	55.0	+10.2	-	10 ● 3.2		
22	7	58.9	+10.6	-	7 -		
	2	60.0	+13.0	SW ₁	7 -	+15.0	+5.1
	9	61.4	+7.8	-	1 -		
23	7	58.7	+8.2	SW ₁	3 -		
	2	55.4	+18.0	SW ₁	7 -	+19.2	+7.0
	9	57.7	+13.2	-	10 -		
24	7	59.3	+8.8	N ₁	3 -		
	2						
	9						

Kilátás: Változóan felhős, kevés kilátással esőre.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10 iz. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég Δ = dara.

Apróságok.

A gyanu.

A katona: A Katám ma nagyon bőséges vacsorát ad: vagy nagyon rossz volt az ebéd, vagy — ő megcsal engem.

Női könyvelő.

Férj: Ugyan fiam, hogy irhatod már háztartási könyvedbe a gyógyszerári számlát a bevételek közé?

Felcsé: Hiszen bevettük!

Kitől tanulta?

— Hallja, szomszéd ur, kicsoda kutyája van magának? Négyezer is kiált utána és rá sem hederit.

— No, ezt a feleségetől tanulja.

Rövid, de velős.

Rabló: Kérek egy revolvert.
Kereskedő: Milyet?
Rabló: No, — hat személyre valót.

Tilalom.

Egy alföldi kaszinóban következő tilalom van kifüggesztve:
„Vallásról, politikáról és Tisza Kálmánról vitatkozni tilos.”

Jól megmagyarázta.

Panna már egy hónap óta van új helyen és asszonyának még egyszer sem volt oka, hogy rá panaszkodjék. Az asszony azonban tegnap este véletlenül benyitott a konyhába s ott találta a hagyományos bakát, aki zavarában az almáriom mögé rejtőzött.

— Mi ez, Panna? Kicsoda ez az ember?

— Isten bizony nem tudom, nagysága... Talán a régi szakácsné felejtette itt.

Télben.

Hitelező. Ha öt nap mulva nem fizet ön, bepöröltetem.

A dős. Hogyan? öt nap mulva? de gondolja meg kérem: milyen rövidke most a napok!

Külső siker.

— Mit jelentsen az, amit itt olvasok, hogy az új darabnak meglehetősen külső sikere volt?

— Hát hogy a közönség örült, mikor végre sikerült kint lenni a színházból.

Körmönfont okoskodás.

Moralista. Mégis csak szomorú dolog, hogy igen sok esetben annak adnak igazat, akinek nincs igaza.

Szofista. Sőt az igen természetes, mert akinek igaza van, minél annak még egyszer igazat adni? Hanem akinek nincs igaza, nagyon természetes, hogy olyannak van rá szüksége; következképp: annak kell adni, akinek nincs!

Elszólta magát.

— Nagysád valami egészen újat óhajt? Tessek, ez a legújabb.

— A kelme szép, de attól tartok, hogy hamar kopik.

— Oh, attól ne tessen tartani, hiszen már három év óta van raktáron, mégis milyen szép...

Virág-nyelven.

— Hallja, Simon ur, magának igen jó volna feleségül a Tálásné komám-asszony; fiatal özvegy, takarékos háziasszony.

— Igaz, de a tiz parancsolatnak azt a rendeletét, hogy „szeresd felebarátodat”, rendkívül szereti gyakorolni.

Közgazdaság.**A gabona megdüléséről.**

Mily nagy örömmel szemléli a gazda gabonáját tavasszal, midőn szépnek, felette dusan növények látja azt. A jó aratás reményében bizva, szinte feleli, hogy beérésig gabonáját még igen sokféle csapás érheti, amelyek közül sokszor egy is elég, hogy örömet ürrömmé változtassa. A jég kevéssé veszélyes dolog ma már, amennyiben ez ellen biztosítás által lehet védekezni; a gabonafélék megdülése ellen azonban biztosítás által védekezni nem lehet, annak dacára, hogy nem egyszer rövid idő alatt termésünket tönkre képes tenni.

Károsan hat a megdülés az által, hogy a megdült növény fejlődésében, természetesen, visszamarad s ennek következtében nemcsak hogy késve érik, hanem még csekélyebb hozamot is ad. De sőt ha a növényzet igen buja s egészen a földön fekszik, úgy egy része egyáltalán nem érik be, sőt el is rothad; elősködő szervezetek is megtámadják, amelyek aztán végképen megrontják azt. Ilyen körülmények között azután nem lehet csodálkozni, ha a mag rendelkezéses fejlődést mutat, ha a szemek szorul-

tak, töppedtek, színtelenek, fénytelenek, könnyűtek lesznek, sem azon, hogy a szalma részben rothadt, feletetésre egyáltalán nem, s eltartásra is csak különös szárítás után alkalmas.

A megdülés okait illetően a legutóbbi időkig a nézetek felette eltérők voltak, sőt a nagyközönség még ma is hajlandó azon feltevést elfogadni, hogy oka főleg a talaj kovasav-hiányában keresendő, állítván, hogy a kovaföld azon alkotórész, mely a szárnak erős ellenállási képességet kölcsönöz. Ebből kifolyólag bizonyára ma is vannak, akik azt hangoztatják, hogy a megdülést kikerülendő, gondoskodni kell, hogy a növények ásványi tápanyagukat minél nagyobb reservoirból vehessék fel, hogy ezáltal a rendes és megfelelő farost-fejlődés előmozdíttassék. E végből azután azt tanácsolják, hogy 8—9 évi időközben erős mézstrágyát kell alkalmazni, hogy ez által a kalászos növények a megdülés ellen nagyobb szívósságot nyerjenek.

Ez azonban ma már túlhaladott álláspont, annyival is inkább, mert eltekintve a talaj minőségétől, a megdülés mindig csak igen sűrű gabonánál fordul elő, jeléül, hogy nem a kovasavhiány okozza a megdülést, mert nem tehető fel, hogy minden talaj, amely dus gabonatermést ad, kovasavban legyen szegény. Egyéb oknak kell tehát lenni, mely mindig jelen van akkor, ha a gabona tulságos sűrűn áll.

Ösmeretes tény, hogy azon esetben, ha valamely növényt sötét helyen, például pinczében tartunk, úgy hosszúra megnő ugyan, de felette vékony, erőtlen marad; a megdülés oka is a világosság, illetve a közvetlen napsütés megvonásában keresendő. Minél sűrűbb a vetés, annál kevésbé hatolhatnak be a napsugarak, s így annál valószínűbb annak megdülése. A vékonyan felnyult növény fajtái a napsugarak elvonása következtében hiányosan képződve, nem kapnak elég szilárdságot. Különösen a szár egyes izületei lesznek tulságos hosszakká, s a szár sejtjei általában csekély szélességgel s aránytalanul nagy hosszúsággal fognak birni. Az ilyen sejtnek azonban nemcsak a szélességi átmérője lesz csekélyebb, hanem faluk is vékonyabb marad; ez azonban sajátos módon csakis a száron lesz észlelhető, de nem egyszersmind a leveleken is. Ezen elősorolt rendellenességek a szárnak a talajhoz közelebb eső részén természetesen fokozottabb módon észlelhetők, mert ide legkevésbé hatolnak be a napsugarak, s innét van aztán, hogy a megdült gabona mindig a második és harmadik izület között törik meg, mert a sejtfalet e helyen a leggyöngébbek. Annak a feltevésnek, hogy a tulköves talajokban leggyakoribb a megdülés, az az igen egyszerű magyarázata, hogy ilyen talajon a dusabb levélképződés következtében nagyobb a beárnyékolás.

A mondottakból tehát azon következtetést vonhatjuk le, hogy a tulságos sűrű vetés megritkításával a megdülést elkerülhetjük, mert ily módon elérjük azt, hogy a napsugarak a gabona-szálak közé behatolnak. Ezt keresztülvinni többféle módon lehet.

Hogy elején kezdjük a dolgot, már a trágyázás alkalmával kell a gabona megdülésére gondolnunk. Miként hangsúlyoztuk, a nitrogéntrágya buja levélképződést eredményez és pedig a szemtermés rovasára. Oly növények alá tehát, melyek után sűrű vetés mellett szemtermést várunk, soha se alkalmazunk közvetlenül friss istállótrágyát,

avagy ha alkalmazunk, vagy ha talajunk nagyon humuszdús, úgy alkalmazzunk egyidejűleg ásványi foszfortrágyát, nevezetesen szuperfoszfátot is, miáltal a megdülés lehetőségét igen jelentékenyen redukáljuk. A vetésnél pedig már csak azért is a vetőgépeknek kell előnyt nyujtanunk, mert ennek segítségével ritkábban vethetünk, s így nincs kitéve gabonánk oly nagy mérvben a megdülésnek, mint kézzeli vetés után.

Ha ezen fogatosított övintézkedések dacára is gabonánk hajlamot mutatna a megdülés iránt, akkor legeltetés, hengerezés, fogasolás, a sorközök megmunkálása, gyomlálás vagy esetleg sarlózás által segíthetünk a bajon.

Legáltalánosabban elterjedt szokás a buja vetéseket ősszel vagy tavasszal birkák által legeltetni. Ez eljárás nem volna éppen rossznak mondható, ha a legeltetés ideje jól választott. Az időpont megválasztása azonban igen nagy befolyással van az eredményre, úgy nemkülönben a legeltetés kivitele. Legeltetni csak akkor szabad, ha a talaj egyáltalán nem nedves, ellenkezőleg egyrészt betaposás, másrészt gyökerestől való kitépés által a vetésben felette nagy kár történhetik. A juhokat csak áthajtani szabad a vetésen, épen csakhogy a leveleket lecsiphesék, s nem szabad megállva legeltetni. Éppen ilyen kényes eljárás a sarlózás is, mely utóbbi akkor alkalmazandó, mikor a növények szárbá indulnak, szintén száraz talajon, kellő elővigyázat mellett. Rendszeresen azonban az a baj, hogy sem a legeltetés, sem a sarlózás nem a megfelelő időben történik, mert a legtöbb gazda nem egykönnyen fogja magát rászánni, hogy az „oly szép vetéseket” megcsönkítsa.

Az újabbkori tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a buja vetések lehengerezése jobb szolgálatot tesz a megdülés ellen, mint akár a legeltetés, akár a sarlózás. A hengerezéssel első ízben Franciaországban tettek kísérletet, s azt tapasztalták, hogy annál jobb eredményre vezet, mennél korábban s minél megelőzőbb időben eszközöltetik. A hengerezésre nézve legcélszerűbb időpont az, mikor a növények szárbá indulnak, ha t. i. az időjárás megengedi. A hengerezés hatása abban áll, hogy a buja vetést a földre fekteti, s ezáltal a tápnedvkeringésre akadályozólag hat, vagyis a növényzetet fejlődésében egy időre hátráltatja, hogy az annál erőteljesebb növekedésnek induljon azután.

A fogasolás is jó eredményre alkalmazható s amennyiben a növényzet által tényleg megritkítjuk, talán a leghelyesebb eljárásnak tekinthető, a sorközök költségeiből megmunkálásától eltekintve. A fogasolást akkor kell alkalmazni, mikor a növényzet még egészen fiatal és pedig a sorokkal keresztbe fogasolva, különösen igen sűrű vetésnél, czelunkat jobban elérjük.

A sorközök megmivelését aligha fogja valaki eszközölni csupán gabonájának megdülését elkerülendő. A sorközök megkapalását nagyobb termés hozam elérése czéljából mindig kiterjedtebben alkalmazzák, s miután előnyeivől s hátrányairól elégszer volt szó, lapunkban ezuttal mellőzzük a tárgyat.

Elmondottuk volna tehát a gabona megdülésének okát, s az eliene való védekezési módokat; csupán azt kívánjuk még felemlíteni, miszerint a felette sok gyom árnyékot tartván, a megdülést szintén elősegíti; bármit tegyünk is tehát addig, míg gabonánk gyomos, minden fáradságunk kárba vész.

Piaczi árak.

Nagy-Egyed, 1897. április 22.

Buza legjobb	1 véka	1.-
" közészerű	"	— 90
Kétszeres legjobb	"	— 80
" közészerű	"	— 75
Rozs legjobb	"	— 80
" közészerű	"	— 75
Zab legjobb	"	— 50
" közészerű	"	— 45
Kukorleza (tengeri)	1 véka	— 62
Burgonya	"	— 30
Széna legjobb	egy szekér	8.-
Szalma legjobb	"	1.50
Bikkfa 1 köbm. keresztirányú nélkül, 1 m. hosszú	"	3.50
Cserfa 1 " " " " " "	"	2.50
Tölgyfa 1 " " " " " "	"	3.-
Faszén kemény	egy hektoliter	1.80
Marhahús	1 kilogramm	— 40
Sertésbőr	"	— 52
Szalonna	"	— 72
Disznósír	"	— 80

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyílt tér.

(E rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerk.)

Nehaj Sándor Miklós utódainak tulajdonát képező „Tigris” vendéglő — mely áll két nagy vendéglőhelyiségből, egy nyári kioszkból kerttel és tekepályával, két szobás lakásból s hozzá tartozó mellékeletéből — örök áron eladó. Értekezhetni a Fötér 30. szám alatt özv. Sándor Miklósnénál.

A müncheni Löwenbräu söröződe r. t. főraktára.

Van szerencsém a nagyérdemű vidéki közönségnek b. tudomására adni, hogy a világhírű Löwenbräu söröződe vezérképviselőségét Magyarország részére átvettem és egy szakszerű sörraktárt rendeztem be.

Honnan a szobán lévő sört bármely irányban nemcsak kis és nagy hordóban szállítom.

Hanem 20, 30, 40, 50 kis vagy nagy (pezs-gős) palackok elszállításához czelszerű ládák is állnak rendelkezésemre.

Kiváló tisztelettel

Förster Konrad,
nagyvendéglős

1099 1-1

Budapest, Váci körút 68.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztára takarított, csiraképes

vörös heremag

vetésre alkalmas:

Deutsch Adolf mag- és terménykereskedőnél Gyulafehérvárt.

1091 4-4

Sz. 2736—97. köz.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye magyarigeni járásában Vajasd székhelyvel üresedésben lévő körorvosi állomásra ezennel pályázatot hirdetek.

1. A körorvos évi fizetése 500 frt. s 150 frt utiátalány.

2. A magyarigeni kör áll a sárdi, boros bocsárdi, krakkói, benedeki és

vajasdi körjegyzőségek községeiből valamint Magyar-Igen nagyközségből (19 község 15980 lakossal).

3. Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a s az 1876. évi XIV. t.-cz. 43. §-ban körülírt képesítésüket igazoló bizonylatokkal felszerelt folyamodványaikat alulírt hoz folyó év május hó 14-ig adják be, mert a később érkezők tekintetbe nem vétetnek.

4. A választás 1897. évi május hó 15-én d. e. 9 órakor Magyar-Igen község házában fog megtartatni.

Magyarigeni járás főszolgabírójától.

Magyar-Igenben, 1897. évi április 20-án.

Csuka Domokos,
főszolgabíró.

1097 1-3

856—897. sz. tkvi.

Hirdetmény.

Kis Cserged község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1896. évi 2579 számú szabályrendeletre képest átalakított, és az ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1889. XXIX.; az 1889. XXXVIII. és az 1891. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikkben szabályozott a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1897. évi május hó 29-én fog megkezdetni.

Ennélfogva felhivatnak az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhmizemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

Mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt, a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírássra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXIII. t.-cz. 5, 6, 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert

különb jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedése kedvezményétől is elesnek.

Azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvántartása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Balászfalván, 1897. évi márczius hó 25-én.

A kir. járásbíró:

Enyedi Lajos,
kir. ítélőtáblai bíró.

1095 1 3

Sz. 2735—97. köz.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye magyarigeni járásában Zalathna székhelyvel üresedésben lévő körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek

1. A körorvos évi fizetése 500 frt. s 150 frt utazási átalány, mely összeg előleges havi részletekben a székhelyen lévő községi penztárból fizetett ki.

2. A zalathnai kör áll a zalathnai, fenési és metesdi körjegyzőségek községeiből (11 község, 10924 lakos).

3. Pályázni kívánók felhivatnak az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t.-cz. 43. §-ában aláírt képesítésüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat alulírt hoz folyó évi május hó 2-án d. e. 11 óráig bezárólag beadni, mert a később beérkezők tekintetbe nem vétetnek.

4. A választás 1897. évi május hó 3-án d. e. 9 órakor Zalathnán a község házában fog megtartatni.

Magyar-igeni járás főszolgabírójától.

Magyar-Igenben 1897. évi április hó 20-án.

Csuka Domokos,
főszolgabíró.

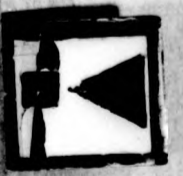
1096 1-2

2297—97. tkvi.

Hirdetmény.

Diód község telekkönyve tagosítás folytán az 1869. évi 2579 számú szabályrendeletre képest átalakított, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törv.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1897. május 19-én fog megkezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthető;

2. mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló betérjesztésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzétett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889 XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7 és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megkeresni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy adhassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek;

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság.
Nagy-Enyeden, 1897. ápril 5-én.

A kir. jbiró hiv. távollétében
Lászlófy József,
kir. aljbíró.

1094 2-3

Sz. 3196—896. tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tetik, hogy Anka Nicolae l. Simeon végrehajtónak Leterna Pask végrehajtást szenvedő elleni 55 frt tőke, ennek 1893. évi május hó 5-ik napjától számítandó 6% kamatai, 9 frt 20 kr és 16 frt eddigi költségekből álló követeles behajtása végett az abrudbányai kir. járásbiróság területéhez tartozó Abrudfalva község 291 sz. tjkvben foglalt A + 1. rendszám 1527/1, 1528/2, 1529 hr. sz. ingatlanok egészben, tehát a végrehajtáson kívül álló Leterna Nicolae, Leterna George, K. K. Leterna Nicolaja Pascului, K. K. Leterna George a Pascului és K. K. Leterna George a Pascului jutalékai is és tartozékai az abrudbányai

kir. járásbiróság mint telekkönyvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen **1897. évi június hó 12. napján d. e. 10 óra**kor 342 frt kikiáltási ár 10%-ának kész, vagy a 42. §-ban felvett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333 I. M. szám alatt kibocsátott rendelet értelmében

óvadékképes értékpapírban birói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság
1896. évi december hó 30-án.

Puscariu,
kir. aljbíró.

1098 1-1

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Tisztelettel értesítjük az építő közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztricsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland czeментet

küldtünk. A beocsini czeмент legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legelőszobban szállít bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel
BEOCSINI CZEMENT UNIÓ.

Nagyenyedi bizományosunk **Bisztricsány Lajos** ur **1 frton felüli vetemény- és virágmagvak rendelésénél 5%-ot visszafizet** a rendelőknek. A magvak jóságáról és frissességéről jót allunk.

Mauthner Ödön.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Legjobb **Vermorell permetező** és külön részek is lesznek raktáromon, valamint legjobb, legerősebb **kékkő** legjutányosabban nálam szerezhető be.

Teljes tisztelettel

Bisztricsány Lajos.

1028 10-52

Friss székegy túró és csirke kapható.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben

csakis, mint eddig, ezentul is
Eszéken, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztatalságokat biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mozsdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.	
1 tégely képszta	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beigtatott védjeggyel el van látva, és kéri a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki kenőcsöt és szappant kéri és elfogadni.

1086 3-12